

نگاهی به تاریخچه بارگاه منور رضوی

بیشترین توسعه و عمران حرم در دوران پادشاهان صفوی رخ داده است

غرب که از ۲ طرف به صحن عتیق منتهی می‌شد، احداث شد. در سمت جنوبی صحن و مقابل ایوان امیر علیشیر نوایی نیز ایوان دیگری به نام ایوان عباسی ساخته شد که به لحاظ ساختار و تزیینات شباهت‌های زیادی با برخی فضاهای مسجد شاه (مسجد امام کنونی) و مسجد شیخ لطف‌الله در اصفهان دارد و هنرمندان و خوش‌نویسانی مانند محمد رضا امامی که در آن مسجدها هنرنمایی کرده‌اند، ایوان عباسی و دیگر ایوان‌های صحن کهنه را با انواع نقش و خط آراسته‌اند.

وی ادامه داد: اسکندر بیگ منشی (مورخ) در رابطه با گسترش صحن عتیق نوشته از آنجا که صحن کهنه و ایوان امیر علیشیر نوایی تنگ و حقیر به نظر رسید، شاه عباس در سال ۱۰۲۱ هجری قمری بناهایی را که در ضلع شرقی رو به ویرانی گذاشته بود، از میان برداشت و صحن را به گونه‌ای توسعه داد که ایوان دقیقاً بر وسط آن قرار گیرد. او همچنین سه ایوان، یکی در جنوب و در برابر ایوان امیر علیشیر و ۲ مورد در غرب و شرق صحن کهنه احداث کرد. افزون بر آن او ۲

خیابان بین دروازه‌های شرقی و غربی شهر ایجاد کرد که از ۲ طرف به صحن می‌رسید. از آنجا که مردم مشهد و زوار از کمبود آب در رنج بودند، شاه عباس دستور داد با احداث نهی آب را از چشمه گلسب (چشمه گیلان کنونی) و دیگر قنات‌ها به شهر آوردند. نهر از وسط خیابان به گونه‌ای به صحن آورده شد که پس از پر آب کردن حوض وسط آن به بخش غربی خیابان جاری می‌شد.

این باستان‌شناس خراسانی اظهار کرد: در یکی از سفرهای شاه عباس که سه ماه به درازا کشید، اقدامات جانبی دیگری نیز در حرم مظهر انجام شد. برای مثال ملا جلال منجم با استفاده از فرصت و به امر شاه دردی دیگر از جانب پابین در گنبد حضرت گنجد و یک جفت در مرغ به جواهر قیمتی بر آن نصب کرد و چون از شع و پی‌سوز دود بر گنبد نشسته بود، دستور داد ۲ روزن بزرگ بر همان گنبد احداث کرده و با پنجره‌های آهنی محکم کنند. پس از این اقدام درون گنبد بسیار روشن و با صفا شد.

لیاف‌خانیکی افزود: جاذبه معنوی و ولایی حضرت رضا (ع) برای پادشاهان صفوی به خصوص شاه عباس اول به اندازه‌ای بود که با وجود خطر حمله ازبک‌ها و تصرف‌های پی‌درپی مشهد از حرم غافل نبود و بیشترین توسعه و عمران این آستان در دوران حکومت او انجام شد.

بازگشت گران‌ترین دست‌نوشته ادبی تاریخ به خانه

فروخته شده و برای حدود ۱۰۰ سال اطلاعاتی درباره محل نگهداری آن وجود نداشت اما زمانی که اعلام شد این کتاب مهم‌ترین اثر نمایشگاه بین‌المللی کتاب‌های آنتیک در نیویورک است، خیریه ادبی «دوستان کتابخانه‌های ملی» (FNL) که از سال ۱۹۳۱ و با هدف نجات تاریخ مکتوب و چاپی بریتانیا تأسیس شده دست به کار شد و این دست‌نوشته ارزشمند را خریداری کرد تا از این پس در خانه موزه پرسوناژ برونته نگهداری شود.

«شارلوت برونته» که در سال ۱۸۱۶ متولد شد یکی از سه خواهر انگلیسی بود که هر سه موفق شدند جایگاه ارزشمندی در ادبیات کسب کنند. آنها همچون بسیاری از زنان هم‌دوره‌شان در ابتدا با نام مستعار به نوشتن مشغول شدند، اما شارلوت مدت کمی پس از درگذشت خواهرانش هویت‌شان را فاش کرد. معروف‌ترین کتاب او رمان «جین ایر» و از شاخص‌ترین رمان‌های کلاسیک انگلیسی زبان است.

استادان و هنرمندان زیادی با توجه به مهارت، حکمت و با بهره‌گیری از علمی چون معماری، نگارگری، تاریخ، هنر و اسطوره‌شناسی فضاهایی از حرم چون صحن‌ها، رواق‌ها و گنبدها را به صورتی نمادین آراسته‌اند تا با این روش بنیادهای فرهنگ ایرانی و اسطوره‌های اسلامی به نمایش درآیند.

رجبعلی لیاف‌خانیکی، پژوهشگر و باستان‌شناس خراسانی، در گفت‌وگو با اینا درخصوص تاریخچه و معماری حرم رضوی اظهار کرد: از سال ۱۰۱۰ هجری قمری که تجدید طلاکاری گنبد حرم مظهر به دستور شاه عباس صفوی آغاز شد، اقدامات اساسی او جهت گسترش و رونق بی‌چون و چرای حرم رضوی گسترش یافت.

وی اضافه کرد: جهت احقاق ایده‌های پادشاه مقتدر صفوی معماران، هنرمندان و خوش‌نویسان نام‌آور در مشهد گرد آمدند و شاهکار آفریدند. برای مثال بر کتیبه مینایی ساقه گنبد نوشته شده هنگامی که شاه عباس در سال ۱۰۱۰ هجری قمری با پای پیاده از اصفهان به مشهد آمد، طلاکاری گنبد را آغاز کرد و کار طلاکاری در سال ۱۰۱۶ هجری قمری به اتمام رسید. خطاط کتیبه علی‌رضا عباسی و نام زرگرهای آن کمال‌الدین محمد نازل یزدی و محمدباقر ابن حاج زمان جبرانی بودند.

این پژوهشگر خراسانی ادامه داد: اندکی پس از طلاکاری گنبد به دستور شاه عباس صندوقی بالای مرقد امام رضا (ع) نیز با ورقه‌های طلایی کوچک و بزرگ مکتوب به خط ثلث و نستعلیق علی‌رضا عباسی نصب شد.

لیاف‌خانیکی خاطرنشان کرد: پس از آن سال‌ها نیز چندین بنا و فضای معماری در مجاورت بقعه امام هشتم (ع) ساخته شد. یکی از آن فضاهای رواق توحیدخانه بود که گویا به درخواست ملا محسن فیض کاشانی در شمال بقعه ساخته شده است.

وی گفت: رواق دیگر که به گنبد الله وردیخان، سردار مشهور شاه عباس، ساخته شد و او بعد از فوت در همان محل به خاک سپرده شد. ویژگی این بنا تزیینات زیبایی خیره‌کننده آن است که با کاشی‌های معرق شکل گرفته است.

این پژوهشگر خراسانی اضافه کرد: بر ورودی باشکوه سمت شرقی آن بنا کتیبه‌ای بر زمینه کاشی گل و بوته‌دار نشسته که بر آن معمار بنا به نام امیر ابن حاج محمود نظرانی و تاریخ بنا به سال ۱۰۲۳ هجری قمری مشاهده می‌شود اما مهم‌ترین اتفاقی که در عصر شاه عباس اول صفوی در حرم مظهر رخ داد، گسترش و بازسازی صحن کهنه (صحن انقلاب اسلامی) بود.

صحن عتیق در دوران قاجار لیاف‌خانیکی عنوان کرد: با دستور و نظارت شاه عباس دیوار ضلع شمالی صحن با راهرو و اطاق‌هایی بر بالای آن و ورودی‌ها و ایوان‌های بزرگ سمت شرق و غرب و خیابانی در امتداد شرق به

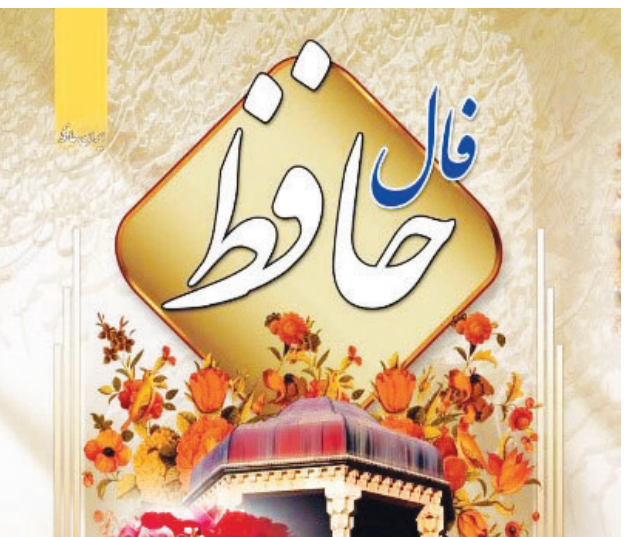
کتاب مینیاتوری و ۱.۲۵ میلیون دلاری اثر «شارلوت برونته» پس از بیش از یک قرن به موزه پرسوناژ برونته بازگردانده شد. به گزارش مهر به نقل از گاردین، این کتاب مینیاتوری و دست‌نوشته شامل ۱۰ شعر منتشر نشده از «شارلوت برونته» رمان‌نویس معروف انگلیسی است که او در سال ۱۸۲۹ و در سن ۱۳ سالگی نوشته است. این اثر مینیاتوری که «کتاب قافیه‌ها» نام دارد، با ابعاد ۱۰ در ۶ سانتیمتر در نیویورک و به قیمت ۱.۲۵ میلیون دلار (۱ میلیون پوند) خریداری شده و ارزشمندترین دست‌نوشته ادبی به شمار می‌رود که تاکنون فروخته شده است.

این دست‌نوشته یکی از کتاب‌های مینیاتوری است که توسط شارلوت و خواهران و برادرش «میلی»، «آن» و «برنول» نوشته شده است و از نبوغ و استعداد ادبی این خانواده در دوران کودکی حکایت دارد.

«آن دینسل» مدیر موزه پرسوناژ برونته در این باره می‌گوید: «شارلوت بیشتر برای رمان‌هایش شناخته می‌شود اما در ابتدا قصد داشت یک شاعر شود و شعرهای خود را برای ملوک‌الشعرا زمان می‌فرستاد و از اشتیاق خود برای تبدیل شدن به یک شاعر می‌گفت اما ملوک‌الشعرا آن زمان که رابرت ساوتی بوده به طرز شرم‌آوری به او پیشنهاد داده حرفه ادبی را دنبال نکند چرا که ادبیات نمی‌تواند بخشی از زندگی یک زن باشد». کتاب شعر مینیاتوری «کتاب قافیه‌ها» آخرین بار در سال ۱۹۱۶ و در یک حراجی در نیویورک دیده شده بود که به قیمت ۵۲۰ دلار

امروز شما

مهر

مهم این است که از یک خطا عبور کرده و آن را جبران کنی. هیچ کس نیست که در زندگی خود دچار اشتباهات کوچک یا بزرگ نشده باشد. پشیمانی تنها کافی نخواهد بود.

آبان

تا حدود ۹ روز دیگر در بهترین روزهای عشق و عاطفه بسر می‌بری. چنانچه در این ایام تغییری ایجاد شود بسیار تاثیرگذار خواهد بود. به اطرافیان خود به خوبی بنگر. احساس می‌کنی که بیش از پیش مورد توجه واقع می‌شوی.

آذر

با فردی آشنا می‌شوی که برای تو شانس خواهد آورد. البته معنای این خبر این نیست که از این پس باید چشم و گوش بسته مطیع و تابع او باشی.

دی

بعضی عشق‌ها آتشین اما کم‌عمق و سطحی هستند. گردبادی برپا می‌کنند و زود هم سرد می‌شوند. اما بعضی عشق‌ها عمیق است و ملامت.

بهمن

یکی از بدی‌های تو این است که زیانت زودتر از عقل و فکرت دست به کار می‌شود و بند را آب می‌دهد باید کمی خوددار باشی تا در زمان مناسبی کارها روبه‌راه شود.

اسفند

یک توفان احساسی داری. بهتره هیچ تصمیمی نگیری تا اوضاع مساعد شود. همین روزها بدون هیچ دلیل خاصی با مخالفت‌های یکی از اعضای خانواده یا یک دوست نزدیک مواجه می‌شوی.

فروردین

کلید موفقیت در دست توست. شرایط می‌تواند چیزهایی را به نفع یا ضرر تو تغییر دهد اما در عین حال برنده نهایی تو هستی چون اراده تو بر شرایط غالب است.

اردیبهشت

همیشه کارها بر یک روند نخواهند بود. به خصوص که تو در شرایط فعلی، بعضی از پشتوانه‌هایت را از دست داده‌ای. خود را برای تغییرات عاطفی جدید آماده کن که به زودی از راه می‌رسد.

خرداد

به کسی که نسبت به او شناخت کامل و دقیقی نداری نمی‌توان اعتماد کرد. باید دوستی‌ها و رفاقت‌ها را در عمل آزمود و سپس آنها را باور کرد. رفاقتی که از آزمون‌ها سالم عبور کرده باشد مثل چک تضمین شده است.

تیر

همسر به تو احتیاج دارد. بخصوص پس از اتفاق اخیر که برای او افتاده احتیاج به محبت و توجه بیشتری دارد. بعضی مسائل کوچک را باید با گذشت نادیده گرفت و رد شد.

مرداد

فرصتی به تو داده می‌شود تا بتوانی خطاهای گذشته‌ات را تصحیح کنی و دوباره دل او را بدست آوری. باید از خطاهای گذشته پند گرفت و به گونه‌ای عمل کرد که هرگز دیگر تکرار نشود.

شهریور

زمانی رسیده که می‌توانی یک نفس عمیق بکشی و مطمئن باشی که به زودی به خواسته و آرزویت می‌رسی.

رضا رویگری و قصه تلخ چهره‌ها در آسایشگاه

تقدیر شد. رویگری در آن مراسم تلخ رویگری در آسایشگاه کهریزک خاطره چند همکار دیگر او مثل مهری مهرنیا و ثریا حکمت را زنده می‌کند که سال‌ها قبل از بودن در آسایشگاه سالمندان یا مشکلات مالی گله‌مند بودند. به گزارش ایسنا، ساعتی قبل از دیدن رویگری بازیگر، سینما، تئاتر و تلویزیون منتشر شده در فضای مجازی در صفحه‌های مختلف هنری و خبری بازنشر شده است. رویگری می‌گوید که از یک هفته قبل در آسایشگاه کهریزک رها شده و امکان تماس با بیرون را هم ندارد و به کمک مردم و مسئولان نیازمند است.

این ماجرا از سوی یکی از دست‌اندرکاران آسایشگاه سالمندان کهریزک تأیید و نیز تأکید می‌شود که تمام کسانی که در این آسایشگاه بستری می‌شوند باید توسط یکی از بستگان درجه یک خود به آنجا برده شده باشند و جز این راهی برای ماندن در آنجا ندارد. پیگیری‌های ایسنا از خانه سینما حاکی از این است که این بازیگر خاطر بسیاری از تماشاگران و با یکسری مشکلات جدی درگیر بوده و این نهاد صنفی برای کمک به او کارهایی را انجام داده است.

رویگری که گویا از ماه‌ها قبل مشکلات شخصی و خانوادگی هم داشته، در سال‌های اخیر بارها به مشکلات مالی خود اشاره و حتی سال ۱۳۹۹ اعلام کرد که حدود ۵۰۰ میلیون تومان بابت بازی در کارهای تلویزیونی و سینمایی طلب دارد، اما نمی‌تواند آنها را وصول کند. در آن مقطع شورای عالی تهیه‌کنندگان سینما اعلام کرد که اگر او رونوشت قراردادهای خود را برای ارسال کند طلب‌هایش در سینما مطالبه خواهد شد. البته بعد از آن خبری منتشر نشد تا مشخص شود این کار از سوی هر دو طرف انجام شده است یا خیر.

بازیگر فیلم «بوتیک» که این ساخته حمید نعمت‌اله در بهترین کار سینمایی خود می‌داند، اوایل دهه ۹۰ دچار سکنه مغزی شد و بعد از آن شرایط جسمی چندان مساعدی نداشت و چند بار از هزینه‌های سنگین فیزیوتراپی گله کرد. با این وجود در یکی دو سال گذشته نقش‌هایی را در برخی پروژه‌ها ایفا کرد از جمله سکانسی کوتاه در فیلم «شادروان» که تا همین یک ماه قبل روی پرده قرار است بعد از مرگ قبری در این فیلم در جشنواره فجر سال گذشته بیان کرد که دوست دارد فیلم خود را که در واقع فلش‌بک به زندگی خودش است، بسازد و این را به نوعی وصیت خود می‌داندست و ابراز امیدواری کرد، یکی از کسانی که جایزه می‌برد به او پول بدهد تا فیلمش را بسازد. وی چند روز بعد از جشنواره فیلم فجر، به اختتامیه جشنواره تئاتر فجر رفت و با دریافت جایزه‌ای در آنجا

سوی مسئولان شیشه‌ای می‌شود.

عکس روز:

اشکورات پایتخت
گل گاوزبان
ایران

شهروند عکاس

عکس‌های حرفه‌ای خود را با کیفیت
مطلوب به آدرس ایمیل روزنامه طلوع
toloudaily@gmail.com ارسال

کنید تا در روزنامه درج گردد